

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Basisschool van het GO! Het Molenschip te EVERGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 2642
Instelling Basisschool van het GO! Het Molenschip
Directeur Benita Heirman
Adres Vurstjen 33 - 9940 EVERGEM
Telefoon 09-216.44.95
Fax 09-258.05.02
E-mail het.molenschip@pantarhei.be
Website www.molenschip.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Panta Rhei
Adres Ooievaarsnest 3 - 9050 GENTBRUGGE

Scholengemeenschap HORTA
Adres Ooievaarsnest 3 - 9050 GENTBRUGGE
CLB CLB vh GO Gent
Adres Voskenslaan 262 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 08-01-2013; 09-01-2013; 10-01-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 10-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 22-01-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Marc Boone
Teamleden Bart De Bie
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: Frans	13
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Welzijn.....	16
4.2 Begeleiding.....	16
4.2.1 Leerbegeleiding	16
4.3 Evaluatie.....	17
4.3.1 Rapporteringspraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

'Het Molenschip -een school waar vaart in zit-' rekruteert naast leerlingen uit de omgeving ook kinderen van ouders zonder vaste verblijfplaats. Samen met het eraan verbonden internaat wil men de leerlingen een knusse, familiale en huiselijke sfeer laten ervaren. Om het leerlingenaantal op peil te houden worden talrijke initiatieven genomen om de school bekendheid te geven in de schoolomgeving hoewel de effecten tot op heden nog uitblijven o.m. door haar geografische ligging en de connotatie met schippersschool. Het hoge aantal zittenblijvers in de school heeft o.m. te maken met neveninstromers die in een andere school leerachterstand opliepen. Het aantal kinderen dat het getuigschrift basisonderwijs ontvangt, ligt hoog. Gegevens van outcomes zijn tot op heden te beperkt om sluitende conclusie te formuleren. Uit bevraging van ouders en leerlingen blijkt een grote mate van tevredenheid over de schoolwerking, verbeteracties waren blijkbaar niet echt nodig. De kleuterparticipatie is de laatste jaren toegenomen nadat ouders geïnformeerd werden over het nut, de noodzaak en de wettelijke richtlijnen daaromtrent. Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van sommige ouders wordt van in de kleuterklas gerichte aandacht geschonken aan de (meer)taligheid van de kinderen, hun socio-emotioneel welbevinden en het (overlevings)zwemmen.

In de kleuterafdeling hanteert men de leerplannen op een gelijkgerichte wijze om de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate na te streven, niet alleen voor wiskundige initiatie en muzische vorming in de focus, maar ook voor de overige leergebieden en domeinen. Uit de gehanteerde strategie blijkt dat de frequentie waarmee de leerplandoelen expliciet worden nagestreefd niet afleesbaar is en dat nog heel wat werk op de plank ligt om tegemoet te komen aan de totaliteit van streefdoelen aan het einde van het schooljaar. De gehanteerde strategie zorgt voor een quasi ononderbroken ontwikkelingsaanbod doorheen de kleuterloopbaan. Het geregeld overleg tussen de kleuterleidsters bevordert deze continuïteit. De themaplanning getuigt van een harmonisch gespreid aanbod. Op school- en klasniveau is voldoende ondersteunend didactisch materiaal aanwezig, al is dat soms voor optimalisering vatbaar.

Om de eindtermen wiskunde te bereiken in de lagere afdeling baseren de leraren zich op een wiskundemethode die conform de leerplannen is opgesteld. Deze wordt aangevuld met persoonlijk materiaal en vroeger gehanteerde methodes. In de orthotheek beschikt men over aangepaste inhouden voor kinderen die meer of minder aankunnen. De school beschikt over voldoende didactisch materiaal om wiskundige inzichten en vaardigheden te ontwikkelen, al is een en ander voor verbetering vatbaar. Aan de wand worden overzichten en strategieën gevisualiseerd. Realistisch rekenen met levensechte materialen kan nog meer expliciet geïntegreerd worden. De evaluatie gebeurt a.d.h.v. de methodegebonden toetsen en genormeerde tests die op gezette tijden worden afgenomen. De resultaten hiervan schommelen soms van het ene naar het andere leerjaar, maar betekenen meestal een bevestiging van wat de klasleerkracht inschat en vermoedt. Sedert twee jaar is een genormeerde test (o.m. voor wiskunde) afgevoerd naar verluidt om kinderen niet te overbelasten. Grondige analyse van de toetsen en eraan gekoppelde verbeteracties kunnen de kwaliteitszorg gunstig beïnvloeden.

De aandacht voor meertaligheid is een sterk gegeven binnen de school. Deze kwam er o.m. op vraag van sommige ouders die daar beroepshalve mee geconfronteerd worden. Vanaf de derde kleuterklas tot het vierde leerjaar wordt initiatie Frans in het weekrooster opgenomen. Op weekbasis kunnen kinderen over de middag opteren voor een les aanvankelijk Engels. In de derde graad hanteert men een recente methode die gebaseerd is op de eindtermen. De betrokken leerkrachten zijn vertrouwd met de visie zoals vervat in het (nieuwe) leerplan. Alle bijhorend audio- en visueel materiaal is aanwezig. Franse woordenschat komt ook op een geïntegreerde wijze aan bod in de reguliere klaswerking. Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het secundair onderwijs, voorzien de leerkrachten extra leerstof om zodoende de drempel laag te houden bij de overgang. Uit evaluatiegegevens blijkt dat zich geen problemen aandienen naar inhouden, expressie en spreekdurf. We concluderen dat het leergebied Frans sterk scoort.

We stellen vast dat de leraren het moeilijk hebben om de visie en de aanpak van muzische vorming te verantwoorden vanuit de decretale voorschriften. Leerkrachten kunnen niet duiden wanneer dit leergebied als schoolprioriteit werd behandeld om conform de leerplannen te werken. Voor een vrij gevarieerd aanbod beschikt men op schoolniveau over een niet limitatieve oplijsting van mogelijke activiteiten voor elk van de vijf domeinen binnen muzische vorming. Sommige teamleden gaan in op het aanbod van muzische initiatieven van externe diensten en er worden al eens muzische activiteiten gepland door de school of titularissen zelf. Onder meer de internationale uitwisseling met andere basisscholen, draagt betekenisvol bij tot de kwaliteit van de muzische vorming. Leerkrachten kunnen de recente studiedag rond 'muziek' niet duiden in het ruimere kader van de implementatie muzische vorming. Uit de lessenroosters leiden we af dat de wekelijkse tijd voor muzische vorming in zowat elke klas naar het minimum neigt en dat deze lessen soms wegvallen en/of repetitief van aard zijn. Het is niet duidelijk of er voldoende didactisch materiaal aanwezig is wegens het ontbreken van een inventaris. We stellen vast dat het overwegend slordig en weinig overzichtelijk is opgeborgen. Professionalisering berust vooral op persoonlijk initiatief. Het inspectieteam concludeert dat muzische vorming onvoldoende spoort met de beleidsvoorschriften en weerhoudt een gunstig advies beperkt in de tijd.

Gezien een groot aantal kinderen extra zorg behoeft, is een stevig draagvlak uitgezet voor de bijkomende hulpverlening: structureel en naar mensen en middelen. Tussen de zorgcoördinator en de zorgleerkrachten liggen duidelijke afspraken vast naar taakafbakening en -verdeling. Uit het zorgcontinuüm blijkt dat elke onderwijsgevende betrokken is bij het zorgbeleid. De samenwerking met interne en externe hulpverleners leidt tot een symbiose van leereffecten die de kinderen ten goede komt. De zorgcoördinator heeft hierin een centrale rol zowel naar organisatie als naar het mee uitzetten van de hulpverlening. Een kindvolgystem (voor kleuter- en lager onderwijs) waarop de evolutie van de kinderen op vlak van kennen, kunnen en zijn afleesbaar is, is er niet echt. Men verwijst hiervoor naar de schoolrapporten in het kleuter- en in het lager onderwijs. Er is voor elke leerling wel een zorgmap voorzien, die overwegend vulling krijgt bij risicokinderen. Voor een aantal deelvaardigheden van Nederlands en wiskunde worden genormeerde toetsen afgenomen en indien nodig wordt op basis van de analyse remediëringsacties opgezet. Bij meer ernstige tekorten worden sticordi maatregelen overwogen al dan niet kaderend in een individueel handelingsplan. Desgevallend kan een beroep gedaan worden op het CLB en revalidatiediensten met wie naar verluidt een goede communicatie en samenwerking heerst.

Omdat nogal wat ouders om individuele redenen moeilijk beschikbaar zijn, worden diverse kanalen aangeboord om deze te bereiken, te informeren over de evolutie die hun kind doormaakt en ze zo mogelijk te betrekken bij het schoolgebeuren. Het meegeven van de kleuterrealisaties en de toetsen van de leerlingen, de opdrachtentassen voor kinderen die een tijdlang afwezig zijn, hebben o.m. als doel kinderen en ouders te motiveren en het contact met de schoolwerking te onderhouden. De schoolrapporten die respectievelijk het kleuter- en kindvolgsysteem (deels) vervangen, willen ouders periodiek info verschaffen over de gedragingen en resultaten die de kinderen behalen. De schoolrapporten vertonen een vrij evenwichtige en herkenbare structuur. De invulling ligt soms sterk verscheiden van de ene tot de andere leerkracht. Er is niet alleen oog voor de kennisaspecten maar ook voor aspecten van leef- en leerhoudingen. Deze laatste kunnen beter herschikt en afgestemd worden op de leergebied overschrijdende eindtermen, waardoor ook over ICT als volwaardige component zal gerapporteerd worden.

De directie wordt gewaardeerd om haar humane omgangsstijl, democratische instelling en de gezamenlijke besluitvorming die ze beoogt. Daarnaast wordt ook een beleidsvoering verwacht die vernieuwingsideeën promoot, kracht bijzet en slaagkansen geeft. Hoewel het lestijdenpakket van deze school een participatief en krachtig onderbouwd leiderschap mogelijk maakt, werd hiervan nog weinig werk gemaakt. Het ontwikkelen van vernieuwingsprioriteiten met vooraf bepaalde finale streefdoelen en binnen een uitgestippeld tijdpad kan de professionalisering van de onderwijsgegenden opvoeren wat op zijn beurt de zorg voor kwaliteitsonderwijs ten goede komt. Het inspectieteam heeft er vertrouwen in dat de groeikansen binnen deze school zullen benut en ontwikkeld worden; een geëngageerd en werklustig team staat daar borg voor.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs

Frans
wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Uit de bewakingsstrategie blijkt voldoende aandacht voor een gevarieerde en gegradeerde aanpak. Diverse materialen en activiteiten verschaffen de kinderen voldoende kansen om te exploreren en te experimenteren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Uit overzichten blijkt de nodige aandacht voor de verschillende domeinen en gradatie is ingebouwd. Materiaalaanbod is voorradig en wordt gehanteerd in gevarieerde situaties.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

De kleuterleidsters beschikken voor alle leergebieden over een oplijsting van de leerplandoelen, gecatalogeerd per kleuterleeftijd... zo ook dus voor wiskundige initiatie en muzische vorming in de focus. Op een eenvoudige, maar transparante wijze brengen de klastitularissen de leerinhouden in kaart die intentioneel worden nagestreefd. De inspectie stelt vast dat deze tot op heden soms nog schraal is ingevuld en dat een inhaalbeweging noodzakelijk is om aan de verwachte doelstelling tegen het einde van het schooljaar tegemoet te komen. Deze werking is sedert dit schooljaar in gebruik en vervangt een vroegere turflijst. Evaluatie van de gehanteerde werkwijze kan leiden tot enige verfijning en verdieping. Doordat de overzichten aan de opeenvolgende kleuterklassen zullen worden doorgegeven, is continuïteit ingebouwd. Behalve de leerplannen hanteren de leerkrachten diverse documenten waaronder een lessenspakket uit de handel (tijdelijk als presentemplaar) voor een gevarieerd aanbod van o.m. wiskundige aspecten. Het aanbod kan nog meer evenwichtig worden uitgebouwd naar alle aspecten van het wiskundig ontwikkelingsproces. Voor muzische vorming beschikken de klasleerkrachten over een oplijsting van mogelijke activiteiten voor elk der domeinen. Deze is uitgezet voor de drie leeftijdscategorieën.

De kleuterleidsters plannen hun aanbod op drie niveaus. Er is een jaarplanning waarin overwegend thema's aan bod komen die de jaarkring volgen. Deze worden aangevuld naargelang de nood of de situatie zich voordoet: een actualiteit, interesse van de kleuters, een creatieve insteek. De themaplanning fungeert als tussentijdse (week)planning: hierin krijgen de verschillende leergebieden en persoonlijkheidsaspecten een plaats. Kernbegrippen en nieuwe begrippen (streefwoordenschat) worden als bouwstenen aangegeven voor het verwerven van inzichten en vaardigheden, zo ook voor de genoemde leergebieden in de focus. In de dagplanning worden de activiteiten geregistreerd met corresponderende concrete lesdoelen. Doordat de betrokken teamleden daarenboven geregeld overleggen, is variatie en gradatie in voldoende mate ingebouwd. Er kan gesnoeid worden in de oplijsting van doelen bij de

hoekenfiches i.v.m. weerkerende en themagebonden activiteiten en rituelen. Aan de klaswand bemerken we muzische realisaties die getuigen van een zeker evenwicht tussen het verwerven van eenvoudige technieken en kindgebonden creaties. Ook voor wiskundige aspecten is er voldoende aandacht zoals die blijkt uit de klaswand: getalbeelden, cijfersymbolen, hoeveelheden. Het aspect 'meten' kan nog meer doelgericht nagestreefd worden. Horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden en -domeinen is ingebed in de thematische aanpak, eigen aan het kleuteronderwijs.

Materieel beheer

Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterleidsters beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de activiteitendoelen volwaardig na te streven en zo mogelijk te realiseren. Ze nodigen uit tot experimenteren en om de materiaalgevoeligheid bij de kleuters te ontwikkelen. Voor wiskundige initiatie wordt verwezen naar puzzels, cijferstempels, winkelspel, e.a. Voor muzische vorming zijn kasten voorhanden voor gemeenschappelijke gebruiks- en verbruiksmaterialen, aangevuld met klaseigen voorzieningen. Een meer ordelijke opberging om het overzicht te bewaren, dringt zich op. De teamleden laten zich gematigd positief uit over de ter beschikking gestelde financiële middelen voor aanschaf van didactisch materiaal. Vaak voorzien ze zelf in hun eigen behoeften of ze brengen de budgetten van de drie kleuterklassen samen voor bepaalde (duurdere) materiaalsoorten. De financiële extra's van de vriendenkring worden gewaardeerd. Aankopen voor het lager onderwijs betekenen soms een belemmering voor eigentijds kwaliteitsvol en duurzaam kleutermateriaal.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming

Voor de beeldvorming van de evolutie die kleuters doormaken, zijn geen geformaliseerde of afgesproken instrumenten beschikbaar, bv. onder de vorm van een kleutervolgsysteem. De onderwijsgevendenden verwijzen naar hun klasboek waarin al eens zorgbrede kanttekeningen worden vermeld. Anderen registreren kindgerichte observaties als afronding bij elk thema. Men verwijst hoofdzakelijk naar de schoolrapporten vanaf de eerste kleuterklas waarin de verschillende persoons- en leerdoelen voor de diverse leergebieden opgenomen zijn. Zie ook rubriek 4.2.1 Rapporteringspraktijk. Voor kleuters met extra zorg is een strategie uitgezet waarbij desgevallend de zorgleerkracht en -coördinator betrokken zijn. Het preventief en systematisch werken aan onderliggende deelvaardigheden in het kader van de eerstelijnszorg kan worden geïntensifieerd.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief

Voor het evalueren van de kleutervordering liggen geen formele afspraken vast. De leerkrachten verwijzen naar enkele eigen initiatieven zoals etaleren van de kleuterwerkjes, waarden van de realisaties, klaslijsten waarop deelvaardigheden geregistreerd worden. De schoolrapporten betekenen voor de kleuterleerkrachten de registratie van de observaties en de (proces)evaluatie. Voor wiskundige initiatie verwijst men naar genormeerde tests bij de oudste kleuters, waarvoor ze naar verluidt goed scoren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. De leerlingen doorlopen gedurende zes jaar een traject gebaseerd op een onderwijsleerpakket uit de handel. Hierin is de concordantie met de eindtermen en de leerplannen opgenomen. De leerkrachten volgen de methode consequent waaruit de nodige aandacht blijkt voor een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. Uit de methodegebonden toetsen blijkt dat de resultaten gevarieerd tot overwegend goed liggen.

Curriculum	Het aanbod van de leerinhouden is gebaseerd op een onderwijsleerpakket dat gebruikt wordt van het eerste tot het zesde leerjaar. De leerkrachten gaan ervan uit dat ze hiermee tegemoet komen aan hun resultaatsverplichting, met name de leerplannen als werkinstrument om de eindtermen te bereiken. Enkele leerkrachten bewaken de realisatie van de leerplannen ook actief. De klastitularissen beschikken over enkele andere methodes, differentiatieboekjes, het internet, ... voor een bijkomend of aangepast leeraanbod. Voor een levensecht karakter verwijzen enkele leerkrachten naar het internet waar ze lokale gegevens (openingsuren, folders, affiches, ...) downloaden. Deze werkwijze is niet veralgemeend en/of de hulpmiddelen zijn niet permanent ter beschikking bv. in papieren versie. Schooleigen referentiematen voor metend rekenen zien we geafficheerd aan de klaswand op een vrij gelijkvormige en didactisch doordachte wijze.
Onderwijsaanbod	De titularissen volgen de jaarplanning van het onderwijsleerpakket. Zodoende is evenwicht en doorstroming verzekerd. Eerder uitzonderlijk bemerken we dat leerkrachten de methodegebonden jaarplanning per trimester bewaken om verrassingen aan het einde van het schooljaar te voorkomen.
Referentiekader	Aspecten van actief leren komen aan bod tijdens groeps- en hoekenwerk, het handelend leren om tot bepaalde inzichten te komen, meetstands, verwoorden en vergelijken van diverse oplossingswijzen, het gebruik van het digibord en inoefensites, de aanmaak van onthoudmapjes door de kinderen zelf, e.d.m.
Planning	
Evenwichtig en volledig	
Actief leren	

Materieel beheer	Op schoolniveau beschikt men over voldoende naslagwerken voor de leerkrachten en werkboeken van diverse methoden voor de kinderen. Extra ondersteunend materiaal is voorzien voor kinderen die meer / minder aankunnen. Een oplijsting van dat bronnenmateriaal is voorhanden. Het didactisch materiaal is niet opgelijst en het bevindt zich deels in een centrale ruimte, deels in de klassen. Orde en volledigheid laten soms te wensen over. Leerkrachten verwijzen naar materiaal om de getalstructuur te verwerven, om diverse meetinstrumenten te hanteren (inhouden, gewichten), vormen te verkennen, e.a. Digitale meetapparatuur bemerken we in mindere mate op klokken na. Aan de klaswand bevinden zich syntheses en ondersteunende platen als geheugensteun of om wiskundige inzichten op te bouwen. Ze worden niet steeds met de leerlingen opgebouwd doorheen het jaar, wanneer het betreffende onderwerp aan de orde is. Sommige zijn daarenboven eerder klein voor klassikaal gebruik.
Uitrusting	
Leermiddelen	

Evaluatie	Procesevaluatie refereren leerkrachten aan dagelijks werk, zelf aangemaakte toetsen voor deelvaardigheden en aan de periodieke methodegebonden toetsen. Deze laatste geven naar verluidt niet steeds een representatief beeld omdat de opgaven op zich soms een probleem vormen. Sommige leerkrachten registreren vaststellingen en resultaten op klaslijsten of ze noteren persoonlijke notities in een schrift. Het is aan de leerkracht om de resultaten te analyseren, daaraan conclusies te koppelen en desgevallend te remediëren. We konden bij enkele leerkrachten waardevolle initiatieven ervaren.
Evaluatiepraktijk	

Op gezette tijden doorheen het schooljaar worden genormeerde tests afgenomen met medewerking van het zorgteam dat deze analyseert waarna een overlegmoment gepland wordt. De resultaten geven soms een wisselend beeld van het ene tot het andere leerjaar. Tot voor twee jaar werd aan het einde van het zesde leerjaar deelgenomen aan een genormeerde proef uit een ander net. De resultaten werden niet geanalyseerd om er verbeteracties aan te koppelen. Het stopzetten van deze deelname is naar het zeggen van de teamleden het gevolg van 'overtesting'.

Op het schoolrapport worden de diverse domeinen binnen het leergebied gequoteerd met punten, vaak voorzien van enige commentaar over inhoud en behaalde resultaten.

Begeleiding Voor een preventieve werking is de klasleerkracht verantwoordelijk. Sommige
Leerbegeleiding leerkrachten maken aangepaste werkbundels aan voor kinderen die voorop / achterop zijn. De klastitularis kan zo nodig op de hulp rekenen van de zorgleerkracht die op geplande momenten maar ook vraaggestuurd ondersteunt. De onderwijsgevenden reiken voorbeelden aan van zinvolle interventies via verlengde instructie, materiaalondersteuning, vormen van tutoring, e.a. Indien de ontwikkeling niet verloopt zoals verwacht, kunnen leerlingen desgevallend terecht bij o.m. de zorgcoördinator. Sommige leerkrachten schakelen hierbij ook bewust digitale media in. In voorkomend geval wordt in samenspraak met de zorgleerkrachten materialen aangereikt, tips gegeven of een handelingsplan gezamenlijk aangemaakt.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied in onvoldoende mate. Leerkrachten zijn weinig of niet vertrouwd met de visie, de uiteindelijke streefdoelen, de wijze van evaluatie, ... zoals in het leerplan aangegeven. Dit komt o.m. doordat heel wat teamleden de leerplannen niet in bezit hebben. In vergelijking met de netgebonden voorschriften voor wat betreft de wekelijkse tijdbesteding voor muzische vorming, schommelt het aantal rond het minimum. Uit de dagplanning blijkt soms een wekelijks repetitief aanbod of de lessen vallen al eens weg. Er zijn geen formele afspraken om verticale samenhang te realiseren.

Curriculum Alle leraren beschikken over een inventaris van mogelijke activiteiten binnen elk
Onderwijsaanbod van de vijf domeinen binnen het leergebied muzische vorming. Dat is een
Referentiekader waardevolle leidraad die de vroegere 'turflijst' vervangt, temeer daar ze mee-
Planning evolueert doorheen de leerjaren. Ze brengt visueel in kaart wat (veel / weinig)
Evenwichtig en volledig aan de orde kwam doorheen de leerjaren, al kan transparantie nog aan waarde winnen door het reduceren van kolommen. De relatie met de leerplannen of eindtermen is echter niet afleesbaar en kunnen de leraren niet voorleggen of aantonen, op een uitzondering na. Niet alle leerkrachten hebben het leerplan permanent in bezit. Uit een inventaris leiden we af dat op school weinig actueel bronnenmateriaal aanwezig is.

Voor een evenwichtig en volledig aanbod ontbreekt een (jaar)planning doorheen de lagere school nagenoeg. Afspraken voor een graduele en ononderbroken ontwikkelingslijn zijn er niet. Op basis van de netgebonden voorschriften dienen 2 à 4 lestijden per week aan muzische vorming besteed. We stellen vast dat het aantal overwegend neigt naar het minimum. Daarenboven worden de lessen soms vervangen door andere activiteiten, o.m. omdat ze vooral op vrijdagnamiddag gepland zijn, andere onderwerpen komen soms weken na mekaar voor. Participatie aan waardevolle activiteiten zoals Comenius-project, Fiësta Latina, theaterbijwoning, vieringen en schoolfeesten...bieden een zinvolle aanvulling op het reguliere aanbod maar hebben niet de status om de

eindtermen te realiseren. Hetzelfde kan gesteld worden i.v.m. de gewaardeerde muzische activiteiten in de Franse lessen, tijdens de activiteiten wereldoriëntatie en de geïntegreerde werkperiodes. Activiteiten binnen het domein media passen soms eerder bij techniek in wereldoriëntatie.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over heel wat gebruiks- en verbruiksmaterialen om het muzisch leerproces te ondersteunen. Deze zijn deels in de klassen aanwezig, deels gecentraliseerd. Ook ICT-middelen worden aangewend voornamelijk in het Comeniusproject. Er is geen inventaris van de materialen, noch een verantwoordelijke om de materialen zo nodig aan te vullen. In de gemeenschappelijke kasten is ook hier meer orde en een overzichtelijke schikking noodzakelijk. De school gaat de laatste jaren wat gebukt onder financiële beperkingen door andere prioriteiten die het budget aantasten. De leerkrachten kunnen ook gebruik maken van een lokaal voor muzische expressievormen.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming

Het ontbreekt de school aan een écht leerlingvolgsysteem waarbij alle leergebieden en persoonlijkheidsaspecten een plaats krijgen, en waarin de evolutie die kinderen doormaken afleesbaar is. In die zin berust de beeldvorming die de leerkracht opbouwt op het muzisch proces van elk kind eerder op de intuïtie dan op een gestructureerd en harmonisch concept.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief

Het team heeft weinig visie op de meerwaarde van mogelijke evaluatievormen zoals de waarderingsronde, etaleren, procesevaluatie, gezamenlijke vieringen, portfolio, (mini)tentoonstelling, zelfevaluatie, de klasblogs... om de esthetische ontwikkeling bij de kinderen te voeden. Er zijn geen criteria bepaald op schoolniveau. Individuele leraren reiken exemplarisch voorbeelden aan van eigen evaluatievormen.

Op de schoolrapporten worden domeinen en onderwerpen van muzische vorming vermeld. De verschillende domeinen komen over een langere periode vrij gespreid aan de orde. De quoteringsgebeurt met een ordinale schaal al dan niet toegelicht met enige commentaar door de leerkracht. Het onderscheid tussen aanleg en inzet is minder of niet afleesbaar. Wegens het vaak ontbreken van vooropgestelde doelen gebeurt de evaluatie minder gericht. Ze draagt slechts in beperkte mate bij tot het evolutieproces van de leerlingen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

De leerkrachten kunnen moeilijk of niet duiden wanneer of hoe de implementatie van het leerplan muzische vorming aan de orde was. De voorbije studiedag over het domein muziek kende bijval bij de teamleden. Deze kadert echter niet in een schoolprioriteit en is niet het gevolg van een bevraging of behoeftepeiling bij de onderwijsgeevenden. Ze kunnen ook niet duiden of en hoe dit een vervolg kan/zal krijgen, bv. tijdens de tweede pedagogische studiedag in de loop van het schooljaar.

Een aantal leerkrachten beschikt over een of andere expertise die overwegend of uitsluitend binnen de klas wordt aangewend: instrument bespelen, expressievormen, kunstacademie, dans, percussie, ... Als nascholing wordt gevolgd, komt deze tegemoet aan individuele interesses of noden. De implementatie van muzische vorming wordt weinig door teamgerichte nascholing ondersteund. Uit een oplijsting blijkt dat de school over een aantal naslagwerken beschikt. Een aantal leerkrachten heeft enige vakliteratuur ten persoonlijke titel aangeschaft. Recente publicaties treffen we minder aan. De leerkrachten hebben onvoldoende zicht op wat beschikbaar is in de handel.

3.1.1.6 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Frans in voldoende mate. Ze hanteert daarvoor een recente methode uit de handel die afgestemd is op de decretale voorschriften. De verschillende domeinen binnen het leergebied komen evenwichtig aan bod en er is gradatie ingebouwd. Er is voldoende auditief en visueel ondersteunend materiaal voorhanden en er worden voldoende lestijden voorzien. Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de secundaire scholen breidt men de richtlijnen uit het leerplan uit met o.m. grammatica en extra woordenschat.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Actief leren</i>	Gezien meertaligheid van de kinderen een verwachting is van een aantal ouders wordt Frans voorzien vanaf de derde kleuterklas tot en met het vierde leerjaar op basis van een onderwijsleerpakket specifiek voor die doelgroep ontwikkeld. De uiteindelijke streefdoelen liggen niet zozeer in de kennissfeer, wel in het genietend beleven, de sensibilisering en de spreekdurf. Er wordt gewerkt rond thema's uit de leefwereld van het kind. Een summiere leerlijn is uitgezet voor de derde kleuterklas en voor de eerste en de tweede graad van het lager onderwijs. Gemiddeld wordt hiervoor om de andere week één lestijd voorzien. Naar het einde toe volgen de eerste micro-conversaties tussen kinderen. Sommige leerkrachten integreren anderstalige liedjes en versjes ook in de muzische vorming of recent nog in een gemeentelijk muzisch project. Over de middag kunnen de oudere kinderen wekelijks een lesje initiatie Engels volgen op school. In de derde graad hanteert men voor Frans een recente methode die afgestemd is op de eindtermen. Wekelijks worden drie lestijden georganiseerd. Aanvankelijk zijn de inhouden gericht op het begrijpen en verwoorden via imiteren, aanvankelijk rollenspel, een dialoogje opbouwen, gevolgd door lezen en (kopiërend) schrijven. Vooral in het zesde leerjaar worden initiële vertalingen en grammatica toegevoegd om aan de verwachtingen van het secundair onderwijs tegemoet te komen. De leerkracht van het zesde leerjaar sluit aan bij de inhouden die de kinderen verwierven aan het einde van het vijfde leerjaar. Bij de rapportering naar de ouders wordt een onderscheid gemaakt tussen luisteren en lezen enerzijds en spreken en schrijven anderzijds. Daarnaast komen aspecten van medewerking, spreekdurf en attitudes al eens voor.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De leerkrachten beschikken over het auditief en visueel ondersteunend materiaal bij de methode. De betrokken onderwijsgegenden integreren de Franse taal in hun dagelijkse activiteiten: de datum, het weer, flitskaarten met autocorrectie... die ze ook zelf aanmaken, de digitale media worden functioneel gebruikt.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i>	Voor een actuele beeldvorming worden evaluatieve conversaties georganiseerd en krijgen de leerlingen methodegebonden en door de leerkracht toegevoegde opdrachten aangeboden. De resultaten worden geregistreerd met een ordinale schaal, een puntenschaal en/of losse kindeigen notities. Deze laatste dienen als hefboom voor extra ondersteuning op klasniveau of individuele remediëring waar nodig. Vanuit de ervaring dat kinderen fouten mogen maken en door een bemoedigende bevestiging waar het kan, stellen zich weinig of geen problemen met de spreekdurf.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig / volledig</i>	De beeldvorming via observaties en toetsen wordt in een puntenschaal geregistreerd in de schoolrapporten. Doorheen het schooljaar komen de verschillende domeinen aan bod op niveau passief taal begrijpen en actief taal gebruiken. Een woordje commentaar voorziet in toelichting bij de behaalde resultaten.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

Alle teamleden beschikken over een zorgstrategie waarin de verschillende geledingen zijn aangegeven gaande van de eerstelijnszorg, over verhoogde zorg naar extra zorg. De zorgwerking is te situeren op drie niveaus: op school-, leerkracht- en leerlingniveau. Een taakverdeling voor de zorgcoördinator en voor de twee (voltijdse) zorgleerkrachten is voorhanden.

Voor de eerstelijnszorg beschikken de klastitularissen over ondersteunend materiaal (uit de handel of zelf aangemaakt) inzonderheid voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. Bij frequente afwezigheid van kinderen of problematische evolutie van de leerresultaten worden 'werktassen' en/of vakantiewerk aangemaakt. Op korte termijn plannen de leerkrachten hun leeraanbod via het klasboek. Dat gebeurt op soms erg verschillende wijzen zowel inhoudelijk als vormelijk, gaande van zinvol op vlak van inhoudelijke afbakening tot een schrale oplistijng van talloze doelstellingen per les. Het noteren van zorgbrede kanttekeningen ontbreekt hierbij veelal, sommige leerkrachten hebben hiervoor een eigen registratiewijze. Het maandelijks handtekenen van de klasboeken door de directie heeft nog niet geleid tot een zekere afstemming.

Het lestijdenpakket laat toe om aan elke klas extra zorguren toe te kennen. De inschakeling en taakverdeling liggen in de handen van de klastitularis in overleg met de zorgleerkracht: wie welke doelgroep neemt, klasintern of -extern, inhoudelijke ondersteuning (verlengde instructie, begeleiding tijdens de inoefenfase, op materieel niveau werken, ...). In sommige gevallen kan dit pakket extra lestijden efficiënter aangewend worden, m.n. voor ondersteuning wanneer het effectief behoef of voor andere doeleinden (bv. beleidsvoering). De zorgleerkrachten worden ook ingezet voor toezichten, vervanging bij afwezige leerkrachten, organisatie van de geïntegreerde werkperiodes, e.a.

In de kleuterafdeling is er geen kleutervolgsysteem die naam waardig. In de eerste en de tweede kleuterklas wordt een schoolrapport meegegeven aan de ouders naar rata van driemaal per jaar. Het team gaat ervan uit dat de evolutie van elke kleuter in voldoende mate geregistreerd wordt. In de derde kleuterklas wordt dit verdergezet naar rata van vijfmaal per schooljaar zoals in het lager onderwijs. Het 'woordje van de juf' geeft nadere duiding over kindeigen kunnen en gedrag. Op een overzicht (klasspiegel) is afleesbaar welke diagnose is gesteld en/of extra ondersteuning een kind reeds heeft genoten zodat elke leerkracht zicht heeft op de beginsituatie van zorgkinderen bij de aanvang van elk nieuw schooljaar.

In de lagere afdeling verengt men het leerlingvolgsysteem sterk naar een aantal tests die men doorheen de leerjaren afneemt. Op schoolniveau is daarvan een overzicht beschikbaar. Het gaat inzonderheid om genormeerde tests in verband met het verwerven van deelaspecten van de instrumenteel culturele vaardigheden. Elke leerkracht beschikt over leerlingengegevens o.m. over de verslagen van het multidisciplinair overleg (MDO). Voor een algemeen beeld en de evolutie die een leerling doormaakt, dient men alle schoolrapporten naast elkaar te leggen.

Naast haar pr-functie met de diverse betrokkenen (ouders, internaatopvoeders, opvangtehuis voor geplaatste kinderen, ...) staat de zorgcoördinator in voor de coördinatie van de zorgwerking, de organisatie van het MDO, meedenken over en concretiseren van handelingsplannen voor kinderen met extra zorg, de

uitbouw van en toelichting bij de orthotheek, sticordi-maatregelen overwegen en uitzetten, wekelijks overleg met directie, e.a. In samenspraak met de zorgleerkrachten zijn deze laatste nauwer betrokken bij de klaswerking o.m. bij de vraaggestuurde begeleiding op kindniveau, observatie van risicogedrag en (mee)zoeken naar oplossingen (handelingsplannen mee opstellen en uitvoeren), de afname van de genormeerde tests (einde kleuterschool) en voor aspecten van Nederlands en wiskunde (lagere school). Betekenen de resultaten van deze tests vaak een bevestiging van het vermoeden van de leerkracht, dan bemerken we toch soms grote schommelingen van het ene naar het andere leerjaar. De OVSG-toetsen aan het eind van de basisschool werd tot voor twee jaar afgenomen. De resultaten werden niet geanalyseerd noch verbeteracties aan gekoppeld. De deelname aan deze toets werd stopgezet naar verluidt om overtesting te voorkomen. Voor een breed draagvlak wordt het MDO georganiseerd door de zorgcoördinator in aanwezigheid van de directie, de zorgleerkrachten en de betrokken klastitularissen en in voorkomend geval het CLB. Over het gesprek met ouders van nieuwe leerlingen, wordt de klasleerkracht geïnformeerd door de zorgcoördinator.

Voor kinderen met specifieke pathologieën wordt de hulp ingeroepen van het CLB en externe hulpverleners. Voor een cumulatieve meerwaarde wordt volgens noodzaak overleg gepland. Een heen-en-weerschriftje behoort tot de mogelijkheden. Er is een vlotte samenwerking tussen de additieve consulenten en de betrokken teamleden.

De school beschikt over gegevens van outcomes. Deze zijn echter te beperkt en te eenzijdig om er conclusies aan te koppelen en (verbeter)acties te ondernemen. Daarenboven volgen heel wat ouders niet het advies van de klassenraad aan het einde van de lagere school i.v.m. de keuze van het voortgezet onderwijs.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, doeltreffendheid.

Motivering

Voor een vlotte communicatie met de ouders wordt gerapporteerd via diverse kanalen. In het kleuteronderwijs is er het heen-en-weerschriftje waarbij overwegend klasactiviteiten en -thema's kenbaar gemaakt worden. Kindgegevens treffen we er minder aan. Op gezette tijden worden de kleuterrealisaties meegegeven. In de lagere school krijgen ouders inzage in de toetsen. Digitale media zoals de schoolwebsite en mailverkeer worden aangewend. Met het internaat en het tehuis voor geplaatste kinderen worden geregeld contacten onderhouden en overleg gepleegd. Behalve een infoavond bij het begin van het schooljaar worden zowat driemaal per schooljaar individuele oudercontacten georganiseerd en kunnen ouders op vrijdagnamiddag overleggen met de leerkrachten. Om alle ouders te bereiken, worden per schooljaar vijfmaal schoolrapporten voorzien (in de eerste en de tweede kleuterklas trimestrieel). In het kleuteronderwijs worden naast de verschillende leergebieden en de onderliggende domeinen ook attitudes geëvalueerd. Deze laatste zijn soms hoog gegrepen en niet steeds representatief voor de kleuters. In de tweede en de derde kleuterklas verschaft het 'woordje van de juf' bijkomende, kindeigen info of een bemoediging waar het kan. Dat is niet voorzien in de eerste kleuterklas en daar komt de laagste quotering wel pijnlijk over bij ouders.

In het lager onderwijs gaat het vanaf het eerste leerjaar om een puntenrapport voor wat betreft de eerder cognitief gerichte leergebieden. De verschillende domeinen komen gespreid aan de orde bij Nederlands en wiskunde. Bij wereldoriëntatie gaat het eerder om de beoordeling van de thema's inzonderheid naar kennis en vaardigheden. Bij Frans wordt veelal op deelaspecten geciteerd: actief - passief, aspect spreken, spraakkunst en spelling. Voor lichamelijke opvoeding wordt afzonderlijk geregistreerd over gymmen en zwemmen. Voor vaardigheden en expressie wordt een ordinale schaal (zeer goed, goed, ...) gehanteerd. Leren leren en sociale vaardigheden evenals leef- en leelhoudingen worden op dezelfde manier geëvalueerd. ICT wordt niet geëvalueerd. Een herschikking die afgestemd is op de leergebied overschrijdende eindtermen en waarin ICT is vervat, kan tot meer transparantie, eenvoud en gradatie leiden. De keuze van de items en het aantal items evenals de omschrijving van de toetsen en de

commentaar erbij bepaalt de individuele leerkracht. Deze concrete invulling verschilt soms sterk van de ene tot de andere leerkracht, en volgt niet steeds de voortschrijdende evolutie van de kinderen. Aan het eind van het leerjaar worden de behaalde punten van de eindtoetsen vermeld evenals de beslissing van de klassenraad.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het schoolleiderschap berust bijna uitsluitend bij de directie die een jarenlange ervaring opbouwde in die functie. Formele beleidsondersteuning om het vernieuwingsproces kracht bij te zetten is er niet, hoewel het lestijdenpakket toelaat hiervoor extra middelen te voorzien. Wekelijks is er overleg tussen de directie en het zorgteam. Dat laatste betekent deels het klankbord voor wat leeft bij kinderen en leerkrachten en stuurt in die zin de lokale beleidsvoering deels mee aan. Werkgroepen (ad hoc) zijn overwegend van praktisch-organisatorische aard en ondersteunen de directietaak. Pedagogisch-didactische werkgroepen rond vernieuwingsimplementatie zijn er niet. Om voeling te houden met de werkvloer zijn er frequent informele contacten tussen de directie en de teamleden. Gerichte klasbezoeken met verslaglegging gebeuren overwegend bij teamleden die nieuw zijn op school of in een leerjaar. Functioneringsgesprekken werden gevoerd met de meeste leraren. Teamleden waarderen de humane omgang en de toegankelijkheid evenals de bereikbaarheid van de directie. Problemen zijn bespreekbaar en een zorgleerkracht fungeert als vertrouwenspersoon. Overigens laten de onderwijsgevenden zich positief uit over de goed liggende relaties onder de teamleden. Ze betekenen een voedingsbodem voor een complementaire samenwerking en bieden kansen voor interne deskundigheidsbevordering. Om de onderwijskwaliteit te bestendigen en vooral op te voeren verwachten leerkrachten maximaal initiatief, coördinatie en coaching van de vernieuwingsimplementatie van de lokale beleidsvoering.

Een behoeftepeiling naar schoolprioriteiten, die leidt tot een ontwikkelingstraject op lange termijn, was nog niet aan de orde. De onderwijsgevenden hebben het moeilijk om prioriteiten van de laatste jaren te duiden, laat staan om de verschillende fasen en het tijdspad toe te lichten. Het is ook geen verworven werkvorm om bij een vernieuwingsaspect gezamenlijke streefdoelen voorop te stellen om te bepalen waartoe het uiteindelijk traject moet leiden en in welke formele afspraken dit moet resulteren. Tot op heden is er geen instantie op school die de vernieuwingsinitiatieven poneert, coördineert en opvolgt. Nascholingsinitiatieven kennen een beperkt draagvlak op schoolniveau maar berusten eerder op individuele interesses en initiatieven of op specifieke schoolopdrachten.

Zowat maandelijks wordt een personeelsvergadering georganiseerd. De teamleden waarderen het democratisch verloop ervan. Iedereen krijgt naar verluidt de kans om de eigen visie te verwoorden. Uit de agenda en de verslaglegging blijkt dat overwegend praktisch-organisatorische aspecten aan de orde zijn ook wanneer het gaat om onderwerpen van pedagogisch-didactische aard. Overleg, intervisie, confrontatie van meningen, ... omtrent didactische en methodologische aspecten kunnen (en moeten) de coherente beeldvorming van de onderwijsopdracht en de permanente deskundigheidsbevordering opvoeren voor een professionele leergemeenschap. De besluitvorming gebeurt participatief met alle betrokkenen op basis van een compromis of waar mogelijk een consensus.

Tevredenheidsonderzoeken werden georganiseerd voor de leerlingen aan de hand van een genormeerde vragenlijst. Uit vergelijking met de referentiegroep blijkt een grote mate van tevredenheid. Tot dezelfde resultaten leidde een bevraging van de leerkrachten. Deze werd door de scholengroep aangemaakt voor alle scholen en op eenzelfde manier afgenomen. Een bevraging van de ouders werd nog niet georganiseerd o.m. omwille van de moeilijke bereikbaarheid van een aantal onder hen.

De school voert in beperkte mate een talenbeleid. Ze beschikt over gegevens van de taalvaardigheid van haar leerlingen. Wanneer die op problemen wijzen, zet de school vanuit haar zorgwerking hier acties tegenover. Verder neemt de school zinvolle initiatieven met betrekking tot de sensibilisering en initiatie van vreemde talen: Frans (vanaf de kleuterleeftijd) en Engels. Samen met de socio-emotionele ontwikkeling was de taalvaardigheid steeds een pijler van het gelijke onderwijskansenbeleid. De school investeert vanaf heden bijkomende uren om de taalvaardigheid van kleuters te stimuleren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bewaken van de leerplandoelen in de kleuterafdeling, weliswaar voor verfijning vatbaar.
- De aandacht voor de meertaligheid vanaf de derde kleuterklas
- De visie en de aanpak van Frans in de derde graad.
- De participatie aan muzische initiatieven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De familiale sfeer die de kinderen ervaren binnen de school.
- Inzetten van middelen en mensen om tegemoet te komen aan kinderen die extra zorg behoeven.
- Schooleigen referentiematen voor metend rekenen in de lagere afdeling.
- De schoolrapporten die een genuanceerd beeld verschaffen van de kinderen

Wat betreft het algemeen beleid

- Het humaan en democratisch optreden van de directie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Erover waken dat alle deelaspecten van wiskundige initiatie evenwichtig en intentioneel aandacht krijgen.
- Deelname aan genormeerde eindtoetsen aan het einde van de lagere school (opnieuw) in overweging nemen.
- Alle teamleden permanent voorzien van de leerplannen (en ontwikkelingsdoelen / eindtermen) voor wat hun opdracht aanbelangt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Voor kleuter- en lager onderwijs een kindvolgsysteem overwegen dat de evolutie van de vorderingen vastlegt i.v.m. de leergebieden en de persoonlijkheidsaspecten.
- Gegevens van outcomes maximaal vergaren, analyseren en (verbeter)acties opzetten.
- De nascholing afstemmen op de schoolprioriteiten. In beide niveaus nascholing organiseren i.v.m. evaluatievormen (en aanmaak toetsen in het lager onderwijs).
- In de lagere afdeling de didactische wandplaten genetisch en met de kinderen opbouwen doorheen het schooljaar.
- Bij het wiskundeonderwijs zoveel als mogelijk vertrekken vanuit levensechte situaties. Eigentijdse digitale meetapparatuur voorzien.
- De schoolrapporten voor de kleuters verfijnen (cf. punt '4.3.1 Rapporteringspraktijk').
In de schoolrapporten van de lagere afdeling de leergebied overschrijdende eindtermen (met inbegrip van ICT) meer transparant weergeven.
- Meer aandacht schenken aan een ordelijke en overzichtelijke opberging van didactisch materiaal.
- Als directie ervoor zorgen dat het zowat maandelijks handtekenen van de klasboeken van de leerkracht en de schoolrapporten evenals de (informele) klasbezoeken resulteren in een grote(re) mate van gelijkgerichtheid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een behoeftepeiling organiseren, daaruit schoolprioriteiten distilleren en deze uitzetten in een lange termijnplanning.
- Een participatieve beleidsvoering op punt zetten waarbij werkgroepen en/of coördinatoren gemandateerd worden met bevoegdheden en verantwoordelijkheden om innovaties op schoolniveau te implementeren. Als directie de vernieuwingsprioriteiten (mee) stimuleren, coördineren, coachen en opvolgen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- In het lager onderwijs de leerplannen muzische vorming als leidraad en werkinstrument gebruiken om aantoonbaar de eindtermen te bereiken.
- In het lager onderwijs bewaken dat het voorziene aantal lestijden voor muzische vorming in voldoende mate aan bod komt en dat de lessen effectief gegeven worden.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs**.

BEPERKT GUNSTIG

voor het **lager onderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
muzische vorming

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 10-01-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Marc Boone de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	